



## 20 Analys i förskolan är en stor utmaning

#Analysförmåga #återkoppling #överenskommelser

### Bakgrund

I vårt deltagande Ifous-programmet Hållbar förskola lyftes flera gånger förskolans underlag. Förskolans tradition är att följa barnen men inte mäta eller sätta betyg på deras prestationer. Denna tradition försvårar analysarbetet och det är dessutom oklart vad som skall mätas, hur kvalitet definieras och vilket underlag som skall samlas in. I styrdokumenten beskrivs analys som en förutsättning för undervisningsutveckling (Skolverket, 2018). Den analys som görs ska användas för att vidta åtgärder för att förbättra utbildningen. I läroplanen för förskolan (Skolverket, 2018) beskrivs att förskollärarna ansvarar för att kritiskt granska att de utvärderingsmetoder som används utgår från de grundläggande värden och intentioner som uttrycks i läroplanen. Skollagen (2010) beskriver att rektor ansvarar för att *ge förutsättning* för att utbildningen systematiskt planeras, följs upp, utvärderas och utvecklas för att verka för en högre måluppfyllelse.

### Syfte och frågeställning

Syftet med undersökningen var att ta reda på hur pedagogernas analysförmåga kunde förändras genom att arbeta med överenskommelser och återkopplingar i det systematiska kvalitetsarbetet.

Vad förändras i pedagogers analys genom styrning och återkoppling?

### Teori

Timperley (2013) påtalar vikten att ställa analyserande frågor till sin praktik för att dels följa upp undervisningen, dels för att utveckla undervisningen. Detta kan innebära att identifiera lärandemål för att analysen ska landa i kunskap om undervisningens konsekvenser och vilket resultat som uppnåtts i förhållande till lärandemålet. Hjälmeskog, Andersson, Gullberg och Lagrell (2020) lyfter upp den didaktiska triangeln där innehåll, lärare och barn sätts i relation till varandra. Förskollärare behöver även ta med den fysiska lärmiljö som erbjuds i sina reflektioner, eller analyser. Frankenberg (2023) beskriver att barns lärande måste stötts genom verksamheten i förskolan och att det är *stödet* som ska mätas, utvärderas och analyseras.

Dessa teorier användas som stöd för återkopplingarna till pedagogerna.



## Metod

Under ett verksamhetsår använda den gemensamt utarbetade mallen för det systematiska kvalitetsarbetet. Mallen är uppdelad efter periodiserade och tidsbestämda "Överenskommelser". Namnet ska signalera en period som fokuserar ett överenskommet fokus. En överenskommelse är fem till åtta veckor lång. Varje överenskommelse inleds med att pedagogerna samlar in data för att kartlägga ett nuläge och avslutas med att samla in nya data som analyseras. Data som grund för diskussioner har främst bestått av pedagogernas egna observationer, skattningar, barnsamtal eller dokumentation av barnarbeten. Arbetslagens analys delas med rektor som ger återkoppling.

*Återkopplingen fokuserar: På vilket sätt beskrivs barnens progression i förhållande till den erbjudna undervisningen? Är alla barnens olika progression i gruppen angiven som resultat eller endast de resultat som går i den önskade riktningen? Problematiserar och granskar pedagogerna kritiskt sina resultat och/eller sin undervisning.*

## Resultat

Resultaten visar en tydlig förflyttning i arbetslagen. Resultaten syns i de 4 analyser som åtta arbetslag gjort i samband med en överenskommelse dvs tot 32 analyser under verksamhetsåret. Inledningsvis beskrivs sällan barnens progression, i synnerhet inte i förhållande till erbjuden undervisning.

Ytterligare resultat är att lyfta fram "framgångsrik undervisning". Framgångsfaktorer i sig är varken ovanligt, eller oväntat. Det oväntade är att nu uppmärksammar pedagogerna vad som verkar vara framgångsrikt *mot bakgrund av elevers progression.*

I resultaten lyfts rektors återkoppling fram som en betydelsefull handling.

Slutsatsen är att det har skett en utveckling av arbetslagens analys av sin egen undervisning och att styrning av utvecklingsarbetet har spelat roll för resultatet.



## Referenser

Frankenberg, Sofia (2023). *Att bedöma undervisningskvalitet i förskolan*, IFAU

Hjälmeskog, Andersson, Gullberg och Lagrell (2020). *Didaktik i förskolan*, Gleerups Utbildning AB

Skolinspektionen (2018). *Förskolans kvalité och måluppfyllelse*

Timperley, Helen (2013). *Det professionella lärandets inneboende kraft*, Studentlitteratur